

RAHANDUSMINISTEERIUM

Omavalitsustele ülesannete üleandmine ja maavalitsuste reform

Ülevaade ühinemisläbirääkimistest

- Eestis on 213 kohalikku omavalitsust
- Omaalgatuslikult on ühinenud 160 kohalikku omavalitsust 47 ühinemispiirkonnas.
- Muhu, Vormsi, Kihnu ja Ruhnu jäävad eraldi, merelise saarvalla erand.
- 25 KOVi 10 piirkonnas küll ühinevad, kuid ei täida miinimumkriteeriumi (neist 6 KOVi 2 piirkonnas on taotlenud ja vastavad suure pindala erandi tingimustele – Saarde vald, Alutaguse vald).
- 26 kohalikku omavalitsust ei täida kriteeriumi ja ei taotlenud ühinemist.
- 23 kohalikku omavalitsust ületab 5000 elaniku kriteeriumi ja ei ühine.
- VV algatatud ottepankute kohaselt on haldusreformi

Ühinemispiirkonnad, mis ei täida kriteeriumi:

1. Häädemeeste, Tahkuranna (4982)
2. Kõlleste, Valgjärve, Kanepi (4962)
3. Surju vald, Saarde vald (4873) – suure pindala erandi taotlus
4. Toila, Kohtla, Kohtla-Nõmme (4849)
5. Antsla, Urvaste (4649)
6. Vaivara, Narva-Jõesuu (4772)
7. Vihula, Haljala (4389)
8. Iisaku vald, Alajõe vald, Mäetaguse vald, Tudulinna vald (3968) – suure pindala erandi taotlus
9. Alatskivi, Vara, Peipsiääre (3843)
10. Vastseliina, Orava (2690)

Ühinemist ei taotlenud 26 kriteeriumi mittetäitvat omavalitsust:

1. Väike-Maarja vald (4486)
2. Keila vald (4906)
3. Luunja (4251)
4. Nõo (4170)
5. Paldiski (3806)
6. Lüganuse (2945)
7. Loksa (2738)
8. Tähtvere (2609)
9. Kambja (2586)
10. Vasalemma (2498)
11. Tabivere (2240)
12. Koeru (2111)
13. Padise (1740)
14. Rakke vald (1626)
15. Pühalepa (1590)
16. Puka (1556)
17. Juuru (1462)
18. Värskä (1371)
19. Tõstamaa (1310)
20. Emmaste (1241)
21. Pala (1089)
22. Meremäe (1075)
23. Illuka (1072)
24. Mikitamäe (985)
25. Pöide (876)
26. Kallaste (844)

VV algatatud ühendamised:

KOVid	Elanike arv
Kuusalu + Loksa	9 328
Keila linn + Keila vald + Paldiski linn + Vasalemma + Padise	22 811
Käina ja Hiiu (Hiiumaa vald) + Emmaste + Pühalepa lisaku, Alajõe, Mäetaguse ja Tudulinna (Alutaguse vald) + Illuka + Toila, Kohtla ja Kohtla-Nõmme (Toila vald)	9 550
Kiviõli linn ja Sonda vald (Kiviõli vald) + Lüganuse Sillamäe + Vaivara ja Narva-Jõesuu (Narva-Jõesuu linn)	9 155
Järva-Jaani, Albu, Ambla, Imavere, Kareda ja Koigi (Järva vald) + Koeru	18 438
Sõmeru ja Rakvere vald (Rakvere vald) + Haljala ja Vihula (Haljala vald)	9 225
	9 972

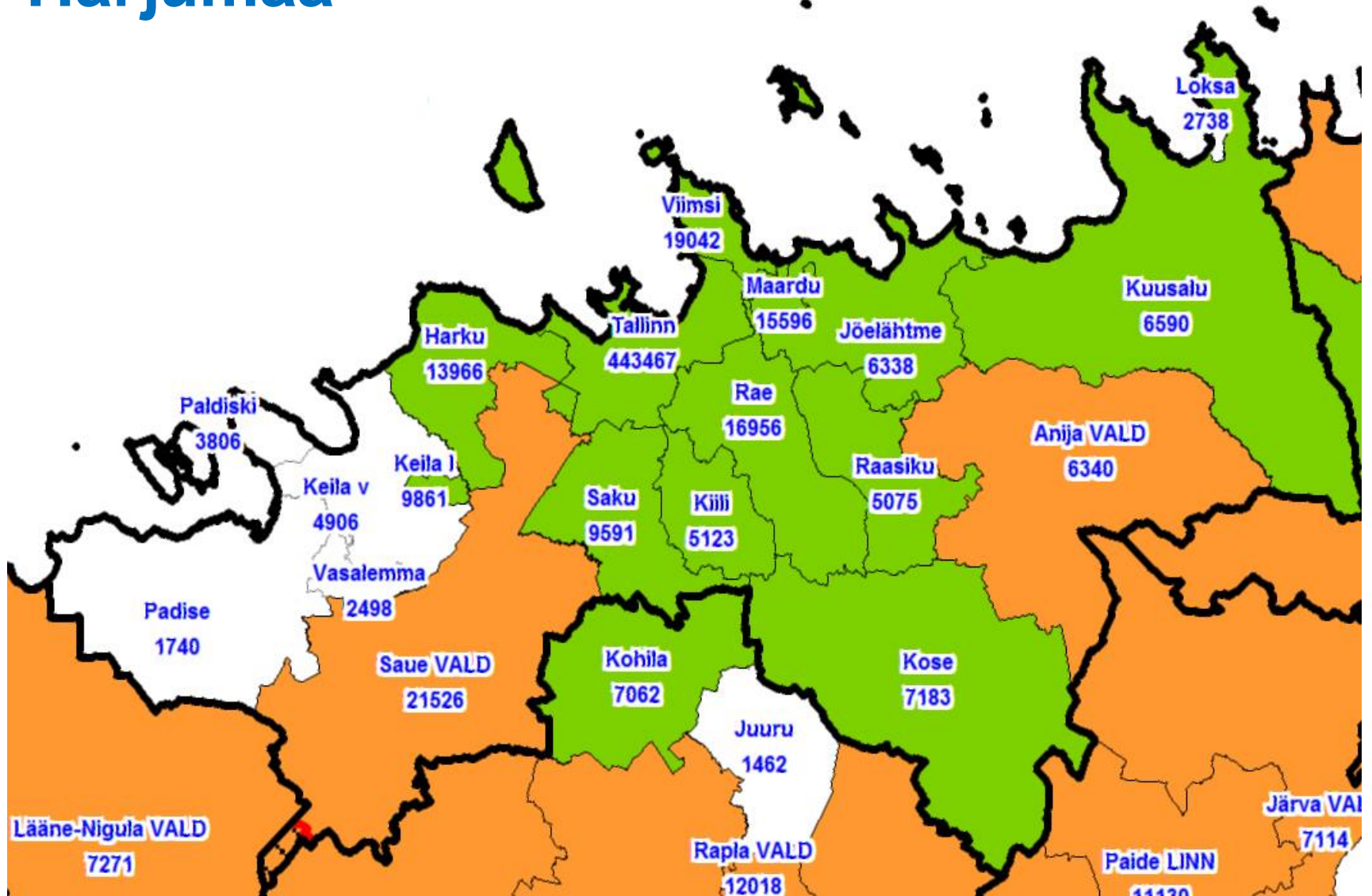
VV algatatud ühendamised:

KOVid	Elanike arv
Rakke + Väike-Maarja	6 112
Põlva, Ahja, Laheda, Mooste ja Vastse-Kuuste (Põlva vald) + Kõlleste, Kanepi ja Valgjärve (Kanepi vald),	19 367
Saarde ja Surju (Saarde vald) + Häädemeeste ja Tahkuranna (Häädemeeste vald)	9855
Pärnu linn, Audru ja Paikuse (Pärnu linn) + Tõstamaa	51 730
Rapla, Kaiu ja Raikküla (Rapla) + Juuru	13 480
Kuressaare linn, Lääne-Saare, Orissaare, Pihtla, Valjala, Salme, Kihelkonna, Laimjala, Mustjala, Torgu ja Leisi (Saaremaa) + Pöide	32 007
Elva, Konguta, Rannu, Rõngu, Palupera ja Puhja (Elva vald) + Nõo	18 372
Piirissaare, Tartu ja Laeva (Tartu vald) + Tabivere	10 397

VV algatatud ühendamised:

KOVid	Elanike arv
Alatskivi, Vara ja Peipsiääre (Peipsiääre vald) + Kallaste linn + Pala	5 776
Tartu linn + Tähtvere + Luunja	103 754
Ülenurme + Kambja	10 035
Otepää, Sangaste ja Palupera valla külad (Otepää vald) + Puka	7264
Lasva, Sõmerpalu ja Võru (Võru vald) + Vastseliina ja Orava (Vastseliina vald) + Antsla ja Urvaste (Antsla vald)	15 639
Värska + Mikitamäe + Meremäe + Misso külad	3 586

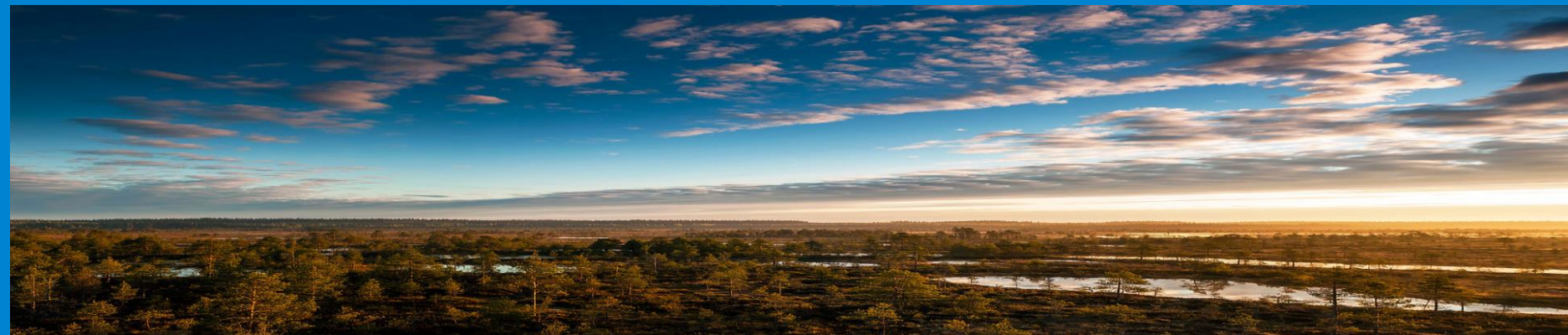
Harjumaa

RAHANDUSMINISTEERIUM

Omavalitsustele ülesannete üleandmine

Koalitsioonileping

- **Koalitsioonilepingus** leppis valitsus kokku kohalike omavalitsuste otsustusõiguse ja vastutuse suurendamiseks ühiskonnaelu juhtimisel ja korraldamisel ning omavalitsustele osa riiklike ülesannete üleandmise koos vastava rahastusega.
- Valitsuse eesmärgiks on oluliselt **suurendada tänast KOVide 25%-list osakaalu valitsussektori kuludes**, seega oodatakse senisest oluliselt ambitsioonikamat ülesandepüstitust.
- Koos ülesannetega tuleb anda **ka vahendid**.

Edasine tegevuskava

- Valdkonaseaduste menetlemise ajakava

Aeg	Tegevus
Kuni veebr keskpaik	Eelnõu täiendamine tulenevalt tagasisidest ja uutest suunistest (ÜTK-d, EV-de ja MTÜde nõustamine), kohtumised
Veebr- märts	Valdkonnaseaduste eelnõu (ettevõtlus, areng, ühistransport) EIS-is
märts	Valdkonnaseaduste eelnõu VV-s
Märts- juuni	Valdkonnaseaduste eelnõu menetlus Riigikogus
Aeg	Tegevus
Jaan lõpp	Kiri valdkonnaministriteeriumidele tagasiside saamiseks ülesande üleandmise võimaliku ajakava ja korralduse kohta.
Veebruar	Läbirääkimised ministriteeriumidega
Märts- aprill	Ettepaneku ülesannete üleandmiseks VV-s (põhimõttelised kokkulepped, konkreetne aja- ja tegevuskava, mitte eelnõu)
	Eelnõude ettevalmistamine valdkonnaministriteeriumi poolt

Võimalikud ülesanded, millega tööd jätkatakse

Võimalikud üle antavad/ täiendavad ülesanded jagunevad kolmeks:

- alustatakse/ jätkatakse ülesannete üleandmise ettevalmistamisega
- arutatakse võimalusi üleandmiseks
- Uute ülesannete andmine KOVidele, mille osas on vajalikud täiendavad vahendid ja kokkulepped sõltuvad riigieelarve läbirääkimiste tulemustest.

Võimalikud ülesanded, mille osas alustatakse ülesannete üleandmise ettevalmistamisega:

- puudega inimeste perioodilised toetused (65 mln) (SoM)
- asenduskodude ja asenduspere rahastamine (15 mln) (SoM)
- maakondlik ühistransport (21 mln), korraldamine ja järelevalve (MKM)
- alustavate ettevõtjate nõustamine (RM/ MKM)
- MTÜde nõustamine (RM/ SiM)

Võimalikud ülesanded, mille osas arutatakse ülesannete üleandmise võimaluste üle:

- erihoolekandeteenuse korraldamine, rõhuasetusega kogukondlikel toetavatel teenustel (6 mln) (SoM)
- esmatasandi tervishoid (95 mln) (SoM)
- kutsekoolide üleandmine (61 mln) (HTM)
- riigi gümnaasiumite üleandmine (79 mln) (HTM)
- erakoolide kulud (palgavahendid ja tegevuskulu) (~18 mln) (HTM)
- HEV koolide üleandmine (HTM)
- osade riigile kuuluvate osade kõrvalmaanteede üleandmine (MKM)
- päästeteenistus (vabatahtlikud komandod) (SiM)
- maakondlike muuseumite haldamine KOV poolt või koostöös riigiga (KuM)
- treenerite rahastamine (4,3 mln €) (KuM)
- jäätmemajanduse alane järelevalve* (KeM)
- RMK puhkealade hooldamine (KeM)

Võimalikud täiendavad ülesanded, mille osas arutatakse ülesannete rahastamise võimaluste üle:

- rahvatervise edendamise seotud ülesannete laiendamine (~4 mln) (SoM)
- ravikindlustamata isikute ligipääs esmatasanditervishoiule (5 mln?) (SoM)
- süütegude tõkestamise, järelevalvepädevuse meetmete laiendamine (SiM)
- avaliku korra ja heakorra eest vastutuse täpsustamine ja KOV menetlemispädevuse laiendamine (SiM)
- kriisi lahendamise korraldamine KOV territooriumil (sh evakuatsioonikohtade ettevalmistamine) (SiM)
- vetelpääste korraldamine avalikes randades (SiM)

KOV, OVL ja MAK tegevused ümbekorralduste ettevalmistamisel

Arengukavandamine ja ettevõtluskeskkonna arendamine

- KOKS muudatus jõustub 1.01.2018 ühinenud KOV volikogud peavad otsustama, milline koostööorgan hakkab ülesandeid KOVide eest täitma (OVL, MAK vm) ja sellest RMile teada adma, rahastamine toimub otse määratletud koostoorgani kaudu.
- Kui MAK on asutatud MV poolt või osalusel (Hiiu, Lääne, Rapla, Saare, Viljandi, Võru, Lääne-Viru, Pärnu, Tartu) peab 2017. aasta jooksul toimima MV asutatud MAKide „üleandamine“ OVLile/ KOVidele. st et:
 - OVL või KOVid asutavad uue sihtasutuse.
 - Valitsus annab nõusoleku riigiosalusega MAKi ühendamiseks uue (ühendava) SA-ga
 - SA-d ühendatakse, ühendatav (riigiosalusega) MAK sihtasutus loetakse lõppenuks ning ühendatava sihtasutuse vara üle ühendavale sihtasutusele.
 - Ümbekorraldused peavad jõustuma hiljemalt 1.01.2018.

KOV, OVL ja MAK tegevused ümbekorralduste ettevalmistamisel

Ühistranspordi korraldamine

- ÜTS muudatused jõustuvad hiljemalt 1.01.2018.
- Maavalitsuse ülesanded ÜT korraldamisel lähevad 2017 a. lõpust Maanteeametile, kes jääb ÜT korraldama, kuni on moodustatud ÜTK-d ja nendega sõlmitud halduslepingud.
- Ühinenud KOV volikogud peavad otsustama, millises regioonis moodustatava ÜTK liikmeks astuda, kellega ÜT korraldamisel koostööd tegema hakata.
- ÜTKde moodustamine ja läbirääkimised Maanteeametiga toimuvad 2018 aasta jooksul

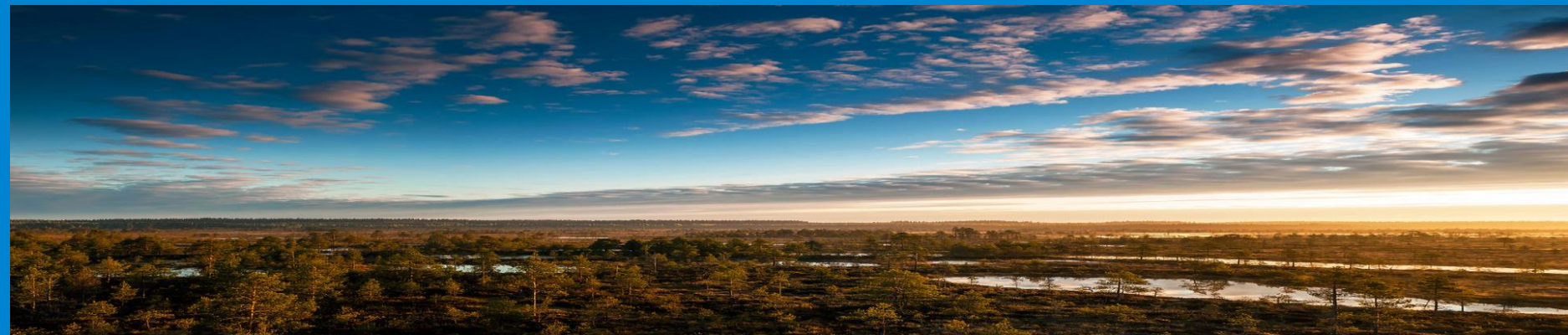
Muude riigilt üleantavate ülesannete osas

- Läbirääkimised KOVidega ülesannete üleandmise osas veebr-märts 2017
- VV otsustab ülesannete üleandmise ja selle ajakava aprillis 2017
- Üleantavad ülesanded jaotuvad kolmeks ja menetletakse erineval ajal:
 - muudatused, mis jõustuvad alates 2018 (menetletakse RM poolt)

RAHANDUSMINISTEERIUM

KOV tulubaasi muutmise ettepanekud

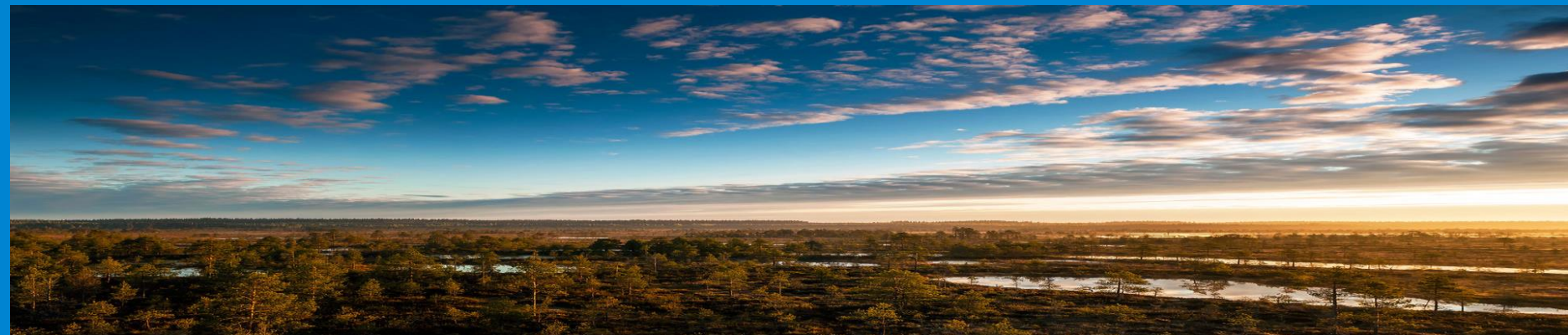
Mida KOV tulubaasiga teeme?

- Koalitsioonileppes on 30 mln ja RES-is on 25 mln. Selle summa jaotamist tulumaksu ja tasandusfondi vahel ei ole veel otsustatud.
- Kaalumisel on:
 - ✓ maade hindamine. Maamaksu tõus hajutatakse pikema perioodi peale.
 - ✓ kohalike maksude loetelu täiendamine (nt turistimaks, maa sihtotstarbe muutmise tasu, kasutuseta maade täiendav maksustamine).
 - ✓ KOVidele õhusaaste eest saastetasu andmine;
 - ✓ riigieelarve toetuste sihtotstarbe vähendamine.

RAHANDUSMINISTEERIUM

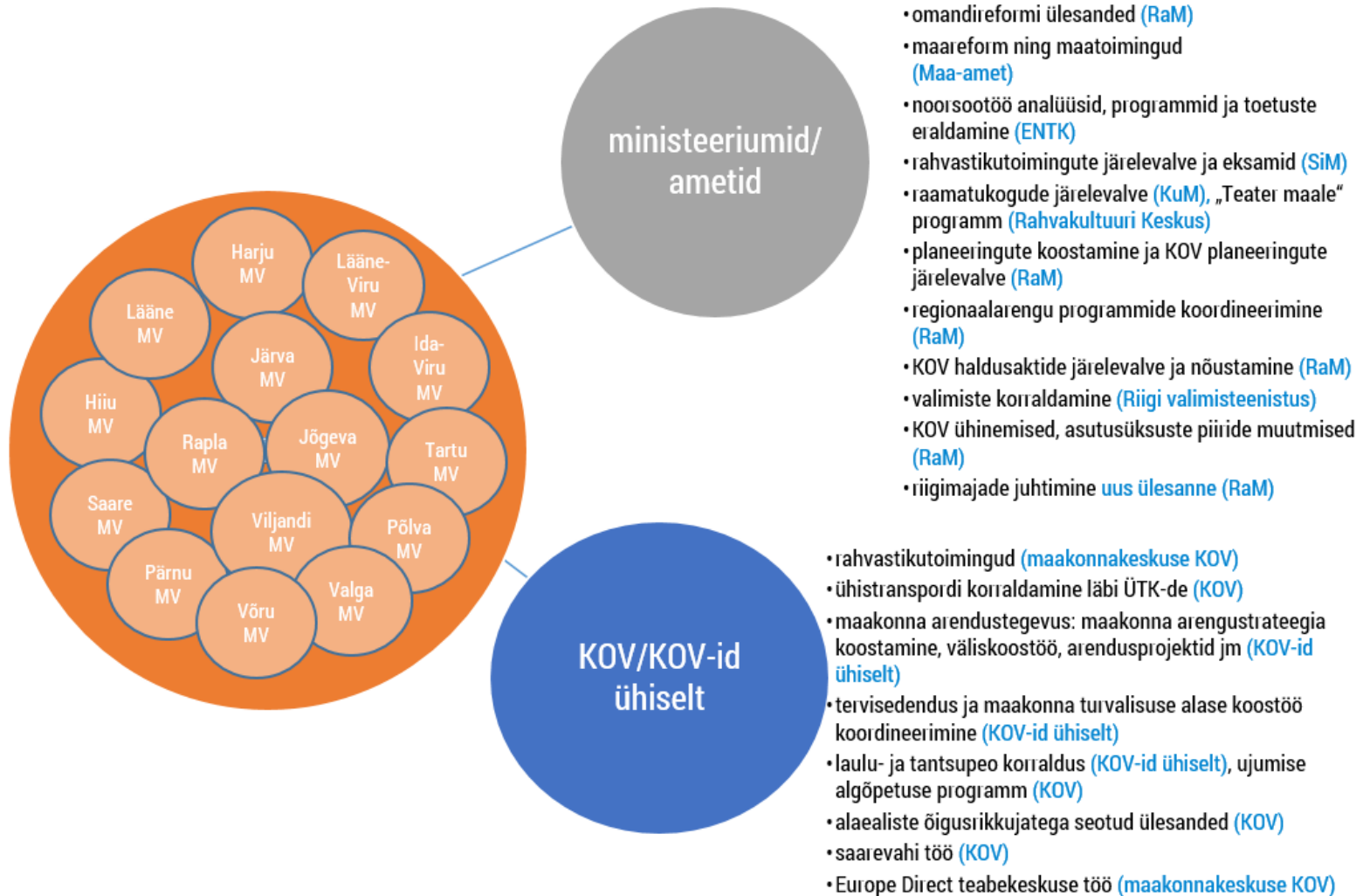
Maavalitsuste reform

12.01.2017 valitsuskabineti otsus

1. Jagada maavalitsuste ülesanded ministeeriumide valitsemisala asutuste ja kohaliku omavalitsuse üksuste või nende liitude vahel ning lõpetada maavalitsuste tegevus alates 1. jaanuarist 2018. a.
2. Rahandusministeeriumil valmistada ette maavalitsuste ümberkorraldamiseks vajalike õigusaktide muudatusettepanekud ning esitada need arutamiseks valitsuskabineti 2. märtsi 2017. a nõupidamisele.

Maavalitsuste ülesannete võimalik jaotus

Reformi protsessi juhtrühm ja töörühmad

Juhtrühm	reformi puudutavate strateegiliste otsuste tegemine, järelvalve tegevuste ja tulemite üle, suuniste andmine, ministritele ülevaate andmine
Õigusvaldkonna töörühm	muutmist vajavate õigusaktide kaardistamine ja muudatuste ettevalmistamine, reformi eelnõu koostamise ning sellega seonduvate tegevuste korraldamine
Personali- ja sisekommunikatsiooni töörühm	töökohtade liikumisest ülevaate koostamine, koondamiste korraldamine, personalitoimingud, personali nõustamine, kommunikatsiooniplaani koostamine ja töötajate informeerimise korraldamine
Finantsjuhtimise töörühm	reformi finantsjuhtimise kava koostamine, maavalitsuste eelarve jaotus, ülevaate koostamine lepingutest ja kohustustest, eelarve muudatused ja raamatupidamise ümberkorraldused
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia töörühm	andmekogude, infosüsteemide ja tehnika kaardistamine ning üleandmise korraldamine, õiguste haldamine ja veebilehtede info üleandmine
Dokumendihalduse töörühm	dokumentide kaardistamise korraldamine, üleantavate dokumentide komplekteerimine, juurdepääsud dokumentidele, arhiivide korraldus
Varade töörühm	varade (ruumid, autod, inventar, hankelepingud jm) kaardistamine ja üleandmise ettevalmistamine
Uue struktuuri väljatöötamise töörühm	maavalitsustelt Rahandusministeeriumile lisanduvate ülesannete määratlemine ning selleks uue struktuuri

Maavalitsuste reformi eelnõu menetlemise ajakava

20.01-20.02	eelnõu koostamine
21.02-27.02	eelnõu kokku kirjutamine
27.02	maavalitsuste ümberkorraldamiseks vajalike õigusaktide muudatusettepanekute esitamine valitsuskabinetile
02.03	eelnõu arutelu valitsuskabinetis
13.03-24.03	eelnõu kooskõlastusring
25.03-31.03	eelnõu täiendamine ja lõppteksti esitamine Justiitsministeeriumile
31.03-07.04	eelnõu Justiitsministeeriumis läbivaatamisel
07.04-14.04	eelnõu täiendamine ja esitamine Vabariigi Valitsuse istungile
20.04	eelnõu Vabariigi Valitsuse istungil
28.04	eelnõu jõuab Riigikogusse
01.05-16.06	eelnõu menetlemine Riigikogus
22.06	seaduse vastuvõtmine
juuli 2017	seaduse välja kuulutamine presidendi poolt
juuli 2017	seaduse avaldamine Riigi Teatajas
01.01.2018	seaduse jõustumine

Haakuvad tegevused

VV tegevusprogramm:

- veebruar 2017 - tegevus- ja ajakava riigimajade loomiseks (veebruari alustab tööd riigimajade projektijuht)
- veebruar 2017 - tegevus- ja ajakava töökohtade pealinnast väljaviimiseks (valitsuskabinet arutas teemat 20.01)

RAHANDUSMINISTEERIUM